

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
Secțiunea A Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară
Etape județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. La mijlocul scării am întâlnit un elev care cobora. S-a înclinat respectuos și mi-a spus:

– Bună dimineața, domnule profesor!

Mi-am simțit deodată sufletul cuprins de fericire. Fără discuție, faptul că în mână țineam catalogul m-a recomandat de la sine. Dar, probabil, mă jucam eu cu gândul, aveam și aer de profesor. Semănam a profesor, ce mai?!

Am înclinat capul surâzător:

– Bună dimineața, dragul meu!

Nu i-am adresat un cuvânt gratuit, de situație. Nu! Băiatul îmi era într-adevăr tare drag, era primul elev care îmi spusese: *domnule profesor, bună dimineața, domnule profesor*, rostit în dimineața zilei celei dintâi de învățământ secundar din viața mea de profesor.

Venisem la Liceul „Cantemir-Vodă” la sfârșitul trimestrului I, ca suplinitor al unui mare profesor de limba română și filosofie, Ion Nisipeanu, apreciat autor de manuale didactice. Faptul că norocul mă alesese pe mine să îi țin locul unui profesor precum Nisipeanu era pentru mine cea mai frumoasă carte de vizită. Fusesem primit la liceu cu multă simpatie de către profesorii vechi ai școlii, și mai ales de către Vasile Șuteu, directorul de la „Cantemir”. Desigur, și pentru că cei mai mulți îl cunoșteau pe tatăl meu. A fost important faptul că eram neam de dascăl, deci aveam o tradiție de învățământ în familie.

În ziua prezentării mele la catedră venise și Nisipeanu, ca să mă cunoască și să-mi dea indicațiile pe care le credea el necesare. A stat tot timpul cât mi-a vorbit cu mâna pe umărul meu, a mângâiere:

– Încearcă să meriți încrederea totală a lui Cartoian. Mi-a spus despre tine un cuvânt pe care eu până acum nu l-am mai auzit asociat cu acela de profesor. Mi-a spus că ai talent. Dacă-i așa, încearcă să îl valorifici cât de mult poți. Nu te descuraja, orice s-ar întâmpla. Și să mai știi de la mine, care, în primul rând, sunt profesor de pedagogie: încearcă să îți rezolvi singur problemele, oricât ți s-ar părea de grele, pe loc, în clasă, cu propriile tale puteri.

– Am înțeles, domnule profesor!

M-a privit zămbitor, așa cum mă privea uneori tata, când era mulțumit de mine. Mi-a strâns mâna într-adevăr cu o căldură părintească și eram aproape, emoționat la culme, să mă aplec și să i-o sărut, așa cum făceam cu tatăl meu, chiar când mă întâlneam cu el pe stradă.

– Îți doresc succes... și dacă vei avea vreodată greutăți neașteptate, peste care nu vei putea trece singur, îmi spui mie, nimănui altcuiva!

– Am înțeles, domnule profesor!

– Succes, Băjenarule! Și vorba noastră din bătrâni: „Să auzim de bine!”

– Să trăiți, domnule profesor!

Dar chiar de la prima oră de curs mi-a fost pus la încercare tactul meu pedagogic.

M-am oprit în fața clasei a IV-a (a VIII-a de astăzi), unde aveam oră, prima mea oră de profesor secundar. Prin ușă se auzea o gălăgie de nedescris. Am apăsat clanța, am deschis și am apărut în prag. Gălăgia n-a scăzut nici măcar cu o jumătate de grad, ci, dimpotrivă, s-a făcut și mai mare. Am închis ușa încet, ca și cum mi-ar fi fost teamă să nu tulbur liniștea din clasă, dar nici nu am făcut bine primul pas spre catedră, când deodată s-a auzit lângă mine vocea răgușită a unui

elev, care striga cât îl ținea gura:

– Împărate ceresc, mângâietorule, duhul adevărului...

Era prima oră de curs și pe atunci se spunea rugăciunea de dimineață. I-am făcut semn cu mâna și i-am șoptit cu degetul la buze:

– Un moment, te rog. Numai un moment!

M-am grăbit spre catedră. Am pus cu grijă catalogul, am rămas în picioare și am început să zâmbesc, ca și cum aș fi fost amuzat de situație, deși fierbeam. „Sunt eu oare chiar atât de scund, de neimportant”, îmi spuneam contrariat, „încât nu le impun niciun respect acestor puști?”

Într-o clipă mi-am amintit de scriitorul Camil Petrescu, fostul meu profesor, care nu avea o statură mai impozantă decât a mea. Ba, chiar odată, la sfârșitul orei, un elev din clasa a VIII-a l-a întrebat, fiindcă a crezut că este un elev:

– Bă, n-auzi, a ieșit profesorul?

Iar Camil Petrescu i-a răspuns amuzat:

– Chiar acum a ieșit!

„Hei, dragii mei, mi-am spus eu atunci încrezut, cu mine v-ați găsit să faceți scandalul ăsta?”
după Grigore Băjenaru, *Bună dimineața, băieți!*

B. În trecut, școlile finlandeze nu erau bune de nimic. Când copiii din toată lumea erau testați, Finlanda și SUA se aflau cam pe la același nivel, undeva pe ultimele locuri. Dar Finlandei nu i-a plăcut acest lucru, așa că a venit cu idei noi și imediat Finlanda a ajuns pe primul loc; studenții lor erau cei mai buni. Cum au făcut acest lucru? Aceasta a fost întrebarea la care am dorit să primesc un răspuns, așa că am mers direct la sursă, la ministrul Educației. Înainte să zic ceva, ea mi-a dezvăluit secretul.

– Nu au teme.

– Stați un pic. Ați redus temele pe care le primesc de la școală?

– Da! Ar trebui să aibă mai mult timp să fie copii, să fie tineri, să se bucure de viață.

– Deci nu au teme? Dacă vor, pot să se cațere tot timpul în copaci?

– Da, pot face acest lucru cât timp vor. În timp ce se cațără în copaci, pot afla despre diferite feluri de insecte și a doua zi pot veni la școală și să ne spună ce au aflat, a spus Anna Hart, învățătoare.

– Câte ore pe zi merg copiii la școală?

– Luni, trei ore. Marți, patru ore, 20 de ore pe săptămână.

– Adică trei-patru ore pe zi, inclusiv pauza de prânz. Cum reușesc să învețe ceva? Cum reușesc să facă ceva?

„Creierul trebuie să se relaxeze din când în când. Dacă muncești tot timpul, atunci încetezi să mai înveți și nu mai are rost să faci acest lucru pentru un timp”, afirmă Leena Liusvaara, director de școală. Elevii din Finlanda au cele mai puține ore de școală pe zi și cel mai scurt an școlar din toată Europa de Vest. Ei se descurcă mai bine mergând mai puțin la școală.

– Aici, totul este concentrat pe elev, astfel încât atunci când ne-am renovat locul de joacă au venit arhitecții și au stat de vorbă cu copiii.

– I-au ascultat?

– Da, sunt lucruri la locul de joacă pe care copiii le-au dorit neapărat.

– Am încercat să-i învățăm să fie persoane fericite, să-i respecte pe alții și pe ei înșiși.

– Vă preocupă fericirea lor? Ce predăți?

– Matematică.

– Așadar, profesorul de matematică spune că vrea pentru elevii lui să fie fericiți, să aibă o viață fericită?

– Da!

– Și sunteți profesor de matematică!

– Când au timp să se joace, să socializeze cu prietenii, să se dezvolte ca ființe umane, își trăiesc mult mai intens viața decât la școală. Vreau ca elevii să se joace!

– Vreți să se joace?

– Vreau să se joace!

după <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/educatie/profesor-din-finlanda-despre-elevii-sai-am-incercat-sa-i-invata-sa-fie-persoane-fericite-sa-i-respecte-pe-altii-si-pe-ei-insisi>

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Există diftong în toate cuvintele din seria:

- a) „clasei”, „gălăgie”, „teamă”.
- b) „rugăciunea”, „picioare”, „v-ați”.
- c) „dimineață”, „mea”, „ieșit”.
- d) „chiar”, „iau”, „mi-am”.

2

puncte

2. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) o-ră, dir-ec-tor.
- b) a-de-văr-ul, de-ge-tul.
- c) ca-te-dră, mom-ent.
- d) gă-lă-gi-a, scri-i-to-rul.

2

puncte

3. Sinonimele potrivite în context ale cuvintelor *secretul*, *să se cațere*, *neapărat* (textul B) sunt:

- a) sertarul, să se aplece, fără apărare.
- b) tocmeala, să se joace, apărat.
- c) taina, să se urce, obligatoriu.
- d) sacru, să se coboare, nebăut.

2

puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Menționează valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat în secvențele: „Aceasta a fost întrebarea la care am dorit să primesc un răspuns, așa că am mers direct la sursă, la ministrul Educației.”

4 puncte

5. Alcătuieste un enunț în care verbul folosit la modul conjunctiv din secvența: „am început să zâmbesc” să fie folosit la modul infinitiv.

4 puncte

6. Precizează numărul de propoziții din enunțul: „Am pus cu grijă catalogul, am rămas în picioare și am început să zâmbesc”

4 puncte

7. Notează funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în secvența următoare: „Așadar, profesorul de matematică spune că vrea pentru elevii lui să fie fericiți, să aibă o viață fericită?”.

6 puncte

8. Rescrie corect mesajul referitor la elevii din Finlanda: Copii să duc la școală și povestește ceau făcut cu un zii înainte.

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Numește o schimbare introdusă la școala din Finlanda, valorificând informațiile din textul B.

2 puncte

2. Notează două stări sufletești diferite ale personajului-narator, desprinse din textul A, pe care le vei exemplifica.

4

puncte

3. Menționează un element de conținut comun celor două texte-suport, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.

4

puncte

4. La ce crezi că se referă următoarea afirmație: „Mi-a strâns mâna într-adevăr cu o căldură părintească și eram aproape, emoționat la culme, să mă aplec și să i-o sărut, așa cum făceam cu tatăl meu”? Motivează-ți răspunsul valorificând textul A. **4 puncte**

5. Care este opinia ta despre viața de elev? Justifică-ți răspunsul, în 50-70 de cuvinte, valorificând textul B. **6 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B. SCRIERE CREATIVĂ

20 de puncte

Redactează o compunere de 100 – 150 de cuvinte, în care să prezinți o posibilă continuare a textului A.

În redactarea răspunsului vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- integrarea unui dialog de patru-șase replici;
- valorificarea a două informații din textul dat;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei al compunerii.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C. Eu nu i-am răspuns la zâmbet, așa că s-a întors și a rămas uitându-se înainte.

– Ce înseamnă ca un miel dus la abator? am întrebat.

Mama a oftat și i-a aruncat tatei o „privire”.

– N-ar fi trebuit să spun asta, a zis tata, uitându-se la mine în oglinda retrovizoare. Nu este adevărat. Mama și cu mine te iubim foarte mult și vrem să te protejăm cât de mult putem. Numai că uneori vrem să o facem în feluri diferite.

– Nu vreau să merg la școală, am zis, încrucișând brațele la piept.

– Ți-ar prinde bine, Auggie, a zis mama.

– Poate că mă duc la anul, am răspuns, uitându-mă pe fereastră.

– Anul ăsta ar fi mai bine, Auggie, a zis mama. Știi de ce? Pentru că ai merge în clasa a cincea, iar ăsta este primul an de gimnaziu pentru toți copiii. Nu vei fi doar tu copilul nou-venit.

– Dar voi fi singurul copil care arată cum arăt eu, am zis.

– Nu încerc să spun că n-o să-ți fie greu, o știi și tu, a răspuns mama. Dar va fi bine pentru tine, Auggie. Îți vei face o mulțime de prieteni. Vei învăța lucruri pe care nu le-ai putea învăța niciodată de la mine.

– Când am vizitat școala, știi ce am văzut în laboratorul de științe? Un pușor care tocmai ieșea din ou. Era atât de drăguț! Auggie, într-un fel mi-a adus aminte de tine când erai bebeluș... Avea ochii tăi mari și căprui...

De obicei, îmi face plăcere să-i aud vorbind despre mine la vârsta aceea. Uneori îmi vine să mă fac mic și să-i las să mă îmbrățișeze și să mă sărute peste tot. Mi-e dor să fiu mic și să nu știu atâtea. Dar acum nu eram în dispoziția potrivită.

– Nu vreau să merg, am zis.

– Ce-ai zice să te întâlnești cu domnul Tushman, înainte să iei o hotărâre? a întrebat mama.

- Cu domnul Tushman?
- El este directorul, a zis mama.

după R. J. Palacio, *Minunea*

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, modul în care este ilustrată *tema școlii* în textele-suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- evidențierea unui aspect comun al modului în care este ilustrată *tema școlii* în textul A și în textul C;
- evidențierea unui aspect diferit al modului în care este ilustrată *tema școlii*, în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto. Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.